

Sygn. akt VW 275/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie V Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący SSR Klaudia Milek

Protokolant: Przemysław Dominik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22.03.2016 roku sprawy, przeciwko M. L. s. Z. i A. ur. (...) w W.

obwinionego o to że:

W dniu 22 lipca 2015r. tj. 7 dni od daty otrzymania ostatniego pisma wysłanego na adres zameldowania, będąc właścicielem samochodu marki A. o nr rej. (...), wbrew obowiązkowi na żądanie Straży Miejskiej nie wskazał komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w dniu 14 maja 2015r. ok. godz. 15.10.

Art. 96 § 3 KW w związku z art. 78 ust. 4 Ustawy z dnia 20.06.1997 Prawo o ruchu drogowym Dz. U. Nr 108 poz. 908 z późn zm.

orzeka

I. Obwinionego M. L. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 96 par 3 kw. wymierza karę grzywny w wysokości 200 (dwieście) złotych.

II. Zasądza od obwinionego 30 (trzydzieści) złotych tytułem opłaty , obciąża go kosztami postępowania w sprawie w kwocie 100 (sto) złotych.

Sygn. akt V W 275/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 maja 2015 r. ok. godz. 15:10 strażnik miejski ujawnił wykroczenie drogowe polegające na niezastosowaniu się do znaku drogowego B-36 „zakaz zatrzymywania się” przez kierującego pojazdem marki A. o nr rej. (...). /k. 1, notatka urzędowa, k. 2 zdjęcie/

Straż Miejska podjęła czynności wyjaśniające, w celu ustalenia tożsamości sprawcy. Na podstawie Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców Straż Miejska ustaliła, że właścicielem pojazdu marki A. o nr rej. (...) jest M. L..

Straż Miejska za pośrednictwem poczty dwukrotnie wezwała pisemnie właściciela pojazdu marki A. o nr rej. (...) M. L. /k. 3 i 5 wezwania/, do wskazania w terminie 7 dni od otrzymania wezwań, komu powierzył wskazany pojazd do kierowania lub używania w dniu 14 maja 2015 r. ok. godz. 15.10. W wezwaniach Straż Miejska wskazała, że w przypadku niedopełnienia obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 i 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym, popełni on wykroczenie z art. 96 § 3 kw oraz że w związku z powyższym zakończenie prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawie nastąpi poprzez wyrażenie zgody na przyjęcie mandatu karnego kredytowanego w wysokości 200 złotych.

Pierwsze wezwanie, które skierowane zostało pismem z dnia 22 maja 2015 r., zostało odebrane w dniu 27 maja 2015 r. osobiście przez M. L. /k. 4 zwrotne potwierdzenie odbioru/. Powtórne wezwanie, które skierowane zostało pismem z dnia 10 lipca 2015 r., zostało odebrane w dniu 17 lipca 2015 r. osobiście przez M. L. /k. 7 zwrotne potwierdzenie odbioru/.

M. L., wbrew obowiązкови na żądanie Straży Miejskiej nie wskazał w terminie 7 dni od daty otrzymania ostatniego pisma z dnia 10 lipca 2015 r., komu powierzył pojazd marki A. o nr rej. (...) do kierowania lub używania w dniu 14 maja 2015r. ok. godz. 15.10.

M. L. ma 72 lata. Jest żonaty, nie ma małoletnich dzieci. Z zawodu jest chemikiem, utrzymuje się z emerytury w wysokości ok. 2500-3000 złotych. Posiada dwa samochody i 1/2 działki rekreacyjnej. Nie był leczony psychiatrycznie ani odwykowo. Niekarany. /e-protokół rozprawy z dnia 22 marca 2016 r. – k. 23 wyjaśnienia obwinionego M. L./

Obwiniony M. L. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że jego zdaniem Straż Miejska nie miała prawa wnieść wniosku o ukaranie do Sądu. Obwiniony odnosząc się do zarzutu wskazał również, że nie był w stanie ustalić, kto w tym dniu jeździł tym samochodem, gdyż jego samochodami jeździ cała jego rodzina. Wskazał on nadto, że nie może donieść na kogoś z najbliższej rodziny, gdyż naraziłby tę osobę na odpowiedzialność wykroczeniową. /e-protokół rozprawy z dnia 22 marca 2016 r. – k. 23-24 wyjaśnienia obwinionego M. L./

Sąd zważył, co następuje:

Wyjaśnienia obwinionego M. L., w których obwiniony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, podając, że nie był w stanie wskazać kto prowadził pojazd w oznaczonym czasie oraz podając, że nie chciał wskazywać jako osoby kierującej tym pojazdem osoby najbliższej, gdyż nie chciał narazić tej osoby na odpowiedzialność wykroczeniową, Sąd uznał za okoliczności, które nie powodują braku wyczerpania znamion zarzucanego mu wykroczenia oraz stanowią rezultat braku dostatecznej refleksji nad zakresem obowiązku ciążącego na właścicielu pojazdu z mocy art. 96 § 3 kw i art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym.

Sąd ustalając stan faktyczny oparł się na dokumentach w postaci: notatek urzędowych /k. 1, 8/, dokumentacji fotograficznej /k. 2/, wezwań /k. 3, 5/ i zwrotnych potwierdzeń odbioru /k. 4, 7/, które zostały ujawnione na rozprawie, stwierdzając brak podstaw do kwestionowania wartości dowodowej tych dokumentów.

Zgodnie z art. 96 § 3 kw, karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązкови nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma na celu m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się wprost do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

W niniejszej sprawie do obwinionego M. L. skierowane zostały wezwania, w których został on pouczone o treści art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym i wezwany do pisemnego wskazania danych osoby, której pojazd w oznaczonym w tych pismach czasie został powierzone do używania lub kierowania i udzielenia odpowiedzi w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. W doktrynie wskazuje się, że sytuacja, w której osoba osobiście zobowiązana odebrała kierowane do niej pismo uprawnionego organu i nie udzieliła na nie właściwej odpowiedzi lub w ogóle jej zaniechała, popełnia wykroczenie stypizowane w art. 96 § 3 kw. (W. Jankowski [w:] Grzegorzczuk T. (red.), Jankowski W., Zbrojewski M., Kodeks wykroczeń. Komentarz, Wolters Kluwer 2013). W takim przypadku niewskazaniem będzie przede wszystkim udzielenie odpowiedzi negatywnej, np. w przypadku, gdy osoba zobowiązana nie wskaże tej osoby. Niewskazaniem będzie również zaniechanie udzielenia odpowiedzi na powyższe pytanie.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że obwiniony nie złożył pisemnej odpowiedzi na w/w wezwanie, ani też nie stawił się osobiście we wskazanym miejscu w wyznaczonym terminie wskazując osobę, która w czasie zdarzenia dysponowała jego pojazdem.

Zgodnie ze znowelizowanym w 2010 r. art. 17 § 3 kpw i art. 129 ustawy Prawo o ruchu drogowym straże miejskie posiadają uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach dotyczących art. 96 § 3 kw. Mogą one zatem żądać od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania komu powierzyli pojazd do kierowania lub używania w określonym czasie. Stanowisko to jest zgodne również z orzecznictwem Sądu Najwyższego. W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2014 r. sygn. akt V KK 378/13, wskazano, że (...) gminnej (miejskiej) przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w., popełnione od dnia 31 grudnia 2010 r., jeśli w zakresie swojego działania, w tym w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających ujawniły to wykroczenie i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie za owo wykroczenie.” Podobny pogląd Sąd Najwyższy wyjawiał również w Uchwale 7 sędziów – zasada prawna z dnia 30 września 2014 r., sygn. akt I KZP 16/14. Sąd w niniejszej sprawie podziela te stanowiska.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że w dniu 14 maja 2015 r. ok. godz. 15:10 strażnik miejski ujawnił wykroczenie drogowe określone w art. 92 § 1 kw polegające na niezastosowaniu się do znaku drogowego B-36 „zakaz zatrzymywania się” przez kierującego pojazdem marki A. o nr rej. (...). Świadczy o tym notatka urzędowa /k. 1/ oraz sporządzone przez strażnika miejskiego zdjęcie dokumentujące powyższe zdarzenie /k. 2/. Bezsporne jest również, że obwiniony został wezwany przez Straż Miejską do udzielenia informacji o osobie, której powierzony został w/w pojazd do kierowania lub używania w tym czasie i osobiście odebrał w dniu 17 lipca 2015 r. wezwanie, które skierowane zostało pismem z dnia 10 lipca 2015 r..

Organ nie zwraca się z zapytaniem o wskazanie osoby, która popełniła wykroczenie – zwraca się wyłącznie o wskazanie osoby, której pojazd został powierzony do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wskazanie osoby, której został powierzony pojazd do używania lub kierowania nie jest tożsame z oskarżeniem tej osoby o popełnienie czynu zabronionego. Podnieść należy nadto, że norma prawna zawarta w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym przewiduje możliwość uchylenia się od obowiązku wskazania na żądanie uprawnionego organu komu został powierzony pojazd do używania lub kierowania w oznaczonym czasie jedynie w sytuacji, gdy pojazd został użyty wbrew woli tej osoby i jej wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mogła ta osoba zapobiec. Wyjaśnienia obwinionego obrazują, że nie wystąpiły w sprawie warunki, na podstawie których mógłby się on uchylić od obowiązku odpowiedzi na temat danych osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie.

Podnieść należy również, że udzielenie informacji Straży Miejskiej na temat tego komu pojazd został powierzony, nie jest równoznaczne ze wskazaniem przez właściciela, że to ta osoba popełniła wykroczenie, osoba, której pojazd powierzono, może przecież na przykład bez zgody lub wiedzy właściciela powierzyć ten pojazd jeszcze komuś innemu. Organ zaś nie zwrócił się do obwinionego z zapytaniem o wskazanie osoby, która popełniła wykroczenie – lecz zwrócił się do obwinionego – wyłącznie o wskazanie osoby, której pojazd został powierzony do kierowania lub używania w oznaczonym czasie.

Zgodnie z art. 1 § 2 kw nie popełnia wykroczenia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu. Zgodnie zaś z art. 6 § 1 kw wykroczenie umyślne zachodzi wtedy, gdy sprawca ma zamiar popełnienia czynu zabronionego, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia na to się godzi. W przedmiotowej sprawie na obwinionym jako właścicielowi pojazdu, ciążył obowiązek w zakresie uregulowanym w art. 96 § 3 kw i w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym takiego postępowania, by jako właściciel pojazdu, mógł zgodnie z ustawą zrealizować obowiązek udzielenia informacji organowi. Oznacza to, że osoba zobowiązana wobec organu ma obowiązek posiadania danych na temat tego, kto użytkował jej pojazd (pojazd znajdujący się w jej posiadaniu) i czynić to może w sposób dla siebie dogodny i przez siebie obrany, np. poprzez zwykłe – zapamiętywanie tych faktów, bądź jeśli osoba nie przechowuje w pamięci takich danych np. poprzez powierzenie ewidencjonowania takich zdarzeń innym osobom, tak by zgodnie z ustawą móc efektywnie wywiązać się z obowiązku wobec organu, w sytuacji zwrócenia się o takie dane przez organ zgodnie z art. 96 § 3 kw. Właściciel, posiadacz pojazdu, który podaje, że

nie może lub nie jest w stanie pamiętać, kto prowadził pojazd, a jednocześnie nie zabezpiecza sobie danych na temat tego komu powierzył pojazd, tym samym biorąc pod uwagę istnienie ustawowego obowiązku określonego w art. 96 § 3 kw, przewidując możliwość popełnienia tego wykroczenia, godzi się na to.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał obwinionego M. L. za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 96 § 3 kw.

W chwili popełnienia czynu obwiniony był osobą dojrzałą życiowo, w pełni poczytalną, nie zachodziła żadna okoliczność wyłączająca winę obwinionego. Jako okoliczność łagodzącą Sąd potraktował niekaralność obwinionego.

Dokonując wymiaru kary, Sąd kierował się dyrektywami wymiaru kary z art. 33 kw. Sąd brał zatem pod uwagę stopień społecznej szkodliwości czynu i cele kary w zakresie społecznego oddziaływania, a także cele zapobiegawcze i wychowawcze. Wykroczenie wskazane w art. 96 § 3 kw zagrożone jest karą grzywny. Sąd ocenił, że orzeczona wobec obwinionego kara grzywny w wysokości 200 zł jest adekwatna do przeciętnego stopnia społecznej szkodliwości czynu obwinionego. Poprzez orzeczenie względem obwinionego wskazanej kary grzywny, w ocenie Sądu zrealizowane zostaną cele prewencji indywidualnej, która ma za zadanie przede wszystkim przeciwdziałanie tego typu zachowaniom w przyszłości, jak i prewencji generalnej, której zadaniem jest kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa i utrwalanie prawidłowych postaw wobec prawa.

Orzeczenie o zryczałtowanych wydatkach postępowania oraz o opłacie wydano na podstawie art. 118 § 1 kpw w zw. z § 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia i art. 119 kpw w zw. z art. 3 ust. 1 i art. 21 pkt 2 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych. Sąd zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w wysokości 100 zł i wymierzył mu opłatę w wysokości 30 zł.

Z tych względów orzeczono, jak w wyroku.